

ชื่องานวิจัย	การศึกษาโมเดลธุรกิจที่เชื่อมโยงกับวิถีชีวิตของคนในชุมชนเพื่อสร้างต้นแบบการทำธุรกิจชุมชนที่ยั่งยืน : กรณีศึกษาธุรกิจน้ำผึ้งป่าบริสุทธิ์ ในพื้นที่ชุมชนบ้านห้วยหินลาดใน จังหวัดเชียงราย
ผู้เขียน	จूरีย์รัตน์ สมบูรณ์
สาขาวิชา	การจัดการโลจิสติกส์
ปีที่ทำการวิจัย	2561

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาโมเดลธุรกิจของผลิตภัณฑ์น้ำผึ้งป่าบริสุทธิ์ ซึ่งเป็นกิจการเพื่อชุมชนของหมู่บ้านห้วยหินลาดใน จังหวัดเชียงราย โดยในขั้นตอนของการเก็บข้อมูลเพื่อทำการวิจัยในครั้งนี้ จะใช้วิธีการเข้าไปฝังตัวในพื้นที่จริงเพื่อสังเกตการณ์แล้วจดบันทึกข้อมูลประกอบกับการสัมภาษณ์ชาวบ้านรวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อสอบถามข้อมูลในเชิงลึก จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ทำให้ทราบว่า น้ำผึ้งป่าบริสุทธิ์ที่สร้างรายได้ให้แก่ชาวบ้านในหมู่บ้านห้วยหินลาดในมาจากผึ้งสองชนิด ได้แก่ ผึ้ง-หลวงและผึ้งโพรง โดยสัดส่วนของน้ำผึ้งป่าบริสุทธิ์ที่ได้มาจากผึ้งโพรงนั้นจะมีปริมาณมากกว่าน้ำผึ้งที่ได้มาจากผึ้งหลวง เนื่องจาก ผึ้งโพรงเป็นผึ้งที่สามารถขยายพันธุ์ได้ง่ายกว่า โดยสามารถดำรงชีวิตและขยายพันธุ์ได้ภายในกล่องรังผึ้งที่ชาวบ้านสร้างขึ้นมา รายได้ส่วนหนึ่งที่ได้จากการจำหน่ายน้ำผึ้งป่าบริสุทธิ์จะถูกหักเข้าสู่กองทุนน้ำผึ้งซึ่งแบ่งออกเป็นสองกองทุน ได้แก่ กองทุนน้ำผึ้งที่ได้จากผึ้งหลวง ซึ่งจะหักรายได้จากการจำหน่ายน้ำผึ้งของผึ้งหลวงคิดเป็นจำนวนเงิน 20 บาท/ขวดเข้าสู่กองทุน โดยจำนวนเงินสูงสุดที่เข้ามาสู่กองทุนนี้เฉลี่ยจะอยู่ที่ประมาณ 4,000 บาท/ปี ส่วนอีกกองทุนหนึ่งจะเป็นกองทุนน้ำผึ้งที่ได้จากผึ้งโพรง เงินที่หักเข้ากองทุนนี้จะคิดเป็นร้อยละ 30 ของรายได้ โดยจำนวนเงินสูงสุดที่เข้ามาสู่กองทุนนี้เฉลี่ยอยู่ที่ 52,500 บาท/ปี โดยประมาณ

มูลค่าเพิ่มที่เกิดขึ้นแก่ผลิตภัณฑ์น้ำผึ้งป่าบริสุทธิ์ มาจากการบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทานด้วยการให้ความสำคัญกับการสร้างคุณค่าเพิ่มให้แก่ผลิตภัณฑ์ ซึ่งได้แก่ การดำเนินกิจกรรมต่างๆที่เป็น การช่วยเพิ่มคุณค่า (Value added activities) ภายในห่วงโซ่คุณค่า และการนำเงินจากกองทุนน้ำผึ้งทั้งสองกองทุนไปใช้ในการดูแลป่าให้มีความอุดมสมบูรณ์ ทำให้ส่งผลดีต่อการดำรงชีวิต การขยายพันธุ์

รวมถึงกระบวนการสร้างน้ำผึ้งของผึ้ง ซึ่งในท้ายที่สุดก็จะทำให้น้ำผึ้งที่ได้มานั้นมีคุณภาพดี จากการทำ
ค้ำเนินงานเหล่านี้ล้วนแล้วแต่เป็นการช่วยสร้างคุณค่าเพิ่มให้แก่ผลิตภัณฑ์น้ำผึ้งป่าบริสุทธิ์ และจาก
ความใส่ใจในเรื่องของคุณค่านี้อาจส่งผลทำให้เกิดเป็นมูลค่าเพิ่มที่ตามมา

จากการศึกษาธุรกิจน้ำผึ้งป่าบริสุทธิ์ พบว่าธุรกิจนี้เป็นธุรกิจที่มีความโดดเด่นในเรื่องของการ
เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างธุรกิจ ชุมชน และสิ่งแวดล้อมได้อย่างสอดคล้องกัน ซึ่งครบในทุกมิติ
ภายใต้แนวคิดของการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยจากตัวอย่างนี้สามารถที่จะนำไปใช้เป็นต้นแบบให้แก่ชุมชน
อื่นๆที่ต้องการจัดตั้งให้มีดำเนินธุรกิจในลักษณะที่เป็นกิจการเพื่อชุมชนได้ต่อไป

คำสำคัญ: น้ำผึ้งป่าบริสุทธิ์ กิจการเพื่อชุมชน ผึ้งหลวง ผึ้งโพรง แนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืน

Research Title	The Study of the Business Model Related to Local People's Ways of Living for Creating the Sustainable Community Enterprise Role Model : A Case Study of Pure Wild Honey Product at Huay Hin Lad-Nai Village, Chiang Rai Province
Author	Jureerut Somboon
Department	Logistics Management
Year	2018

Abstract

This research focuses on studying a business model of pure wild honey product from a community enterprise of Huay Hin Lad Nai Village, Chiang Rai Province. The data collection is accomplished by observation and depth interview. The major income of people in this community is mainly gained from the pure wild honey produced by two species of wild bees: Giant Honey Bees and Asiatic Honey Bees. The proportion of pure wild honey from Asiatic Honey Bees is larger than Giant Bees because the reproduction of the former is easier. The Asiatic Honey Bees can survive and breed in bee boxes built by the villagers. Some of revenue from pure wild honey product is deducted into the two honey funds; The deduction of the sale on the product from Giant Honey Bees is 20 Baht per bottle that cumulatively goes to the fund around 4,000 Baht per year, while the deduction of the sale on the product from Asiatic Honey Bees is counted 30% of the whole revenue that cumulatively goes to the fund around 52,500 Baht per year.

The supply chain management of this business emphasizes on creating value to pure wild honey by value added activities in the value chain. In addition, the funds are spent on forest ranging that causes the positive effects toward the bees' ways of living, reproducing, including honey producing. This finally leads to the high quality of honey. Consequently, it can be claimed that both the value added activities and the forest ranging are concerned as the important keys to the value added products.

As the pure wild honey product business is an outstanding interconnection among business, community and environment being under the sustainable development concept, this business can be a good model for other communities to set up their community enterprises.

Keywords: pure wild honey, community enterprise, Giant Honey Bees, Asiatic Honey Bees, sustainable development concept